

til, er, at vi faa at vide, hvad Jernbanerne i Virkeligheden repræsenterer af Kapitalværdi og bør repræsenterer, og at vi saa blive enige om, hvor meget der skal afskrives, for at det kan siges at være passende, og hvad der saa bliver tilbage derefter, er Forrentning af de Summer, der staa i Jernbanerne. Men at bygge f. Eks. Banegaarde med visse Aars Mellemlum paa et og samme Sted og saa lade tre Banegaarde paa samme Sted figurere i Opgørelsen med de Summer, de have kostet i Anlæg, er saa vildt, at ingen Forrentningsmand vilde gøre noget tilsvarende. Og naar Talen er om, hvor meget vore Jernbaneanlæg staa os i, vil jeg ogsaa gerne vide, om man har medregnet de Beløb, som Beboerne have tilskudt i de forskellige Egne, thi disse Beløb, som Staten altsaa er bleven fri for at betale, kan den fornuftigvis ikke forlange at faa forrentet. Jeg vil gerne have at vide, hvorledes hele dette Forhold ligger.

Den højtærede Minister sagde, da han var inde paa Spørgsmaalet om Forrentning, at det er en Række sammenstødende Omstændigheder, der have bevirket Nedgangen i Forrentningen i de sidste Aar. Det er vist ganske rigtigt. Men disse forskellige sammenstødende Omstændigheder kan man dog ikke vente skulle blive ved at fortsætte sig gennem Tiderne, de ere rent forbigaaende, og fordi vi have haft dem, synes der mig ikke at være nogen Grund til at ændre Taksterne. Hvis jeg ikke er fejl underrettet, er Forholdet da ogsaa det, at Jernbanerne vise forholdsmæssig en større Indtægt for den Del af indeværende Aar, som man ved Besked om, end i det foregaaende Aar. Den højtærede Minister har derfor ganske sikkert Ret i, at det er en Række sammenstødende Omstændigheder, der have bevirket den lavere Forrentning i de sidste Aar. Men dette Forhold synes jeg taler for ikke at gaa til Takstforhøjelse.

Naar den højtærede Minister mente, at en af de væsentligste Aarsager til det forrentningsmæssigt set ringe Resultat er de 4 Mill. Kr. til Lønninger, maa jeg dog gøre opmærksom paa, at det er ikke rigtigt med de 4 Mill. Kr., thi for en Del af Lønningsforhøjelsen fik vi jo ogsaa Forhøjelse af Taksterne, der skulde give en Million Kroner eller mere, og som ganske utvivlsomt har givet det. Det er jo heller ikke alene Løn-satserne, der skabe det grelle Forhold, der er til Stede, thi naar man ser paa Indtægternes og Udgifternes Stigning, saa ere, som jeg før nævnte, Indtægterne i de sidste

5 Aar stegne med 22 pCt., men Udgifterne med 35½ pCt. foruden Forøgelsen til Lønninger.

Der er her et Forhold, jeg gerne vil bede den højtærede Minister oplyse, og det er, om der ikke gives en hel Del Fribilletter, med andre Ord, om der ikke præsteres et ret betydeligt Stykke Arbejde, som man aldrig ser noget Regnskab for. Jeg vil gerne vide, om det i det hele taget er saaledes, at alle Fribefordringer, af hvad Art nævnes kan, ere opførte paa Regnskabet, eller om der gives visse Fribefordringer, der ikke noteres noget Sted.

Den højtærede Minister nævnte en enkelt Ting, der skulde betyde noget med Hensyn til Jernbanernes Forrentningsevne, men som jeg tror, man skulde lade ude af Betragtning. Det var dette, at man kræver nye Stationer, Holdepladser omlavede til Stationer og nye Holdepladser o. s. v. i stor Udstrækning, hvilket selvfølgelig maatte medføre, at Jernbanerne forrentede sig ringere. Jeg tror ikke, at dette spiller nogen større Rolle. I 1904—05 havde vi 335 Stationer, Holdepladser og Billetsalgssteder tilsammen, og 5 Aar efter, 1910, havde vi 353, altsaa en Forøgelse med 18. Men i de samme 5 Aar havde vi faaet anlagt 2 nye Jernbaner, nemlig Laurbjerg—Silkeborg og Herning—Viborg. Derfor kan Forøgelsen af Holdepladser og Stationer ikke have øvet nogen nævneværdig Indflydelse paa Jernbanernes Forrentningsevne.

Det er jo rigtigt, som den højtærede Minister gjorde opmærksom paa, at for nogle Aar siden hed det overalt, at man ved Banerne var inde paa at spare for meget, og nu, siger den højtærede Minister, klager man over, at der spares for lidt. Ja, det kan godt være, at begge Dele ere rigtige, at man for nogle Aar siden sparede for meget — sparede paa Skillingen og lod Daleren springe —, og at man nu sparer for lidt. Der er i hvert Fald adskillige Omraader, hvor man kunde spare, og hvor den højtærede Minister og jeg ere ganske enige om, at der kunde spares. Jeg har talt med Ministeren om det privat, og jeg har nævnt det her tidligere. Jeg skal ikke komme ind paa mere af det, men der er dog her Anledning til at nævne en ganske enkelt Ting. Jeg har fremdraget her i Tinget, at en Flytning af Mandskabet paa visse Strækninger af vore Jernbaner vilde betyde en ret betydelig Besparelse for Jernbanerne, idet disse kunde blive fri for at betale Natpenge for en hel Del af Personalet, og dette vilde vinde en hel Del for eget personligt Velvære. Der er rejst den Indvending, at